

Regeling van de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, van 16 april 2025, nr. WJZ/97758293, houdende wijziging van de Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies 2021 in verband met enkele aanpassingen in de subsidiemodule vestiging van jonge landbouwers

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Gelet op:

- verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013 (PbEU 2021, L 435);
- verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013 (PbEU 2021, L 435);
- artikel 3 van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies;
- de artikelen 13, 15 en 19 van de Landbouwwet;

Besluit:

ARTIKEL I

De Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies 2021 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 5.9.1. wordt als volgt gewijzigd:

1. In de alfabetische volgorde worden de volgende begripsbepalingen ingevoegd:

- *bedrijf*: alle voor landbouwactiviteiten gebruikte en door een landbouwer beheerde registergoederen in juridisch eigendom of onder het recht van reguliere pacht of erfpacht;
- *reguliere pacht*: een overeenkomst als bedoeld in de artikelen 7:317 tot en met 7:326 van het Burgerlijk Wetboek;
- *starten*: de vestiging van een landbouwbedrijf door een jonge landbouwer als bedrijfshoofd anders dan door gedeeltelijke of volledige overname;

2. De begripsomschrijvingen van ‘gedeeltelijke overname’ en ‘volledige overname’ komen te luiden:

- *gedeeltelijke overname*: een overname waarbij een jonge landbouwer een bedrijf niet volledig maar wel voor ten minste vijftig procent juridisch in eigendom of onder het recht van reguliere pacht of erfpacht verkrijgt;
- *volledige overname*: een overname waarbij een jonge landbouwer een bedrijf volledig juridisch in eigendom of onder het recht van reguliere pacht of erfpacht verkrijgt.

B

Artikel 5.9.5. wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onderdeel f, komt te luiden:

- f. de vestiging van het bedrijf waar subsidie als bedoeld in artikel 5.9.2. voor wordt aangevraagd heeft plaats gevonden voor 1 januari 2023, het bedrijf op de datum van indiening van de aanvraag niet is gevestigd of de jonge landbouwer voor 1 januari 2023 al bedrijfshoofd is;

2. In het vierde lid, onderdeel a, wordt “juridisch in eigendom heeft” vervangen door “juridisch in eigendom of onder het recht van reguliere pacht of erfpacht heeft”.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 16 april 2025

*De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma*

TOELICHTING

I ALGEMEEN

1. Doel en aanleiding

In Titel 5.9 van de Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies 2021 is de subsidiemodule voor de vestiging van jonge landbouwers opgenomen. Bij de afhandeling van de ontvangen aanvragen in de eerste openstellingsperiode voor subsidie voor de vestiging voor jonge landbouwers in 2024, is gebleken dat bedrijfsovernames gebaseerd op een pachtconstructie onvoldoende werden gedekt door de bestaande subsidievoorwaarden.

Naar aanleiding van ervaringen en door de RVO ontvangen opmerkingen in verband met de overname van een landbouwbedrijf door een jonge landbouwer veelvuldig betrokken pachtvormen, te weten erfpacht en reguliere pacht, bleek het nodig om enkele bepalingen gekoppeld aan het juridische eigendom aan te passen, zodat ook bedoelde pachtvormen geen beletsel zouden vormen bij de toekenning van subsidies voor de vestiging van jonge landbouwers.

Met deze wijziging van de Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies 2021 wordt bovengemeld punt aangepast in de subsidiemodule vestiging van jonge landbouwers. Deze aanpassing wordt doorgevoerd alvorens de subsidiemodule wordt opengesteld per 28 april 2025.

2. Pacht

Beleidsmatig is vastgesteld dat slechts bepaalde pachtvormen in het kader van bedrijfsovernames ook subsidiabel zouden moeten zijn binnen de subsidiemodule voor de vestiging van jonge landbouwers. Hoewel de jonge landbouwer op grond van een pachtconstructie niet het volledige bedrijf met bijbehorende grond en registergoederen 'in eigendom' verkrijgt, is dit een veel voorkomende constructie bij de start van een bedrijf of bij bedrijfsovernames. Vaak ook omdat degene die het bedrijf overdraagt zelf niet altijd het bedrijf volledig in eigendom heeft.

Het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft, in afstemming met de RVO, beoordeeld op basis van welke pachtvormen een jonge landbouwer mogelijk in aanmerking zou kunnen komen voor vestigingssubsidie. Hieruit is voortgekomen dat reguliere pacht en erfpacht het dichtst in de buurt komen van het verkrijgen van eigendom. Bij een reguliere pachtconstructie (pachtovername) wordt in de subsidieaanvraag gekeken naar de vereisten van het Burgerlijk Wetboek (artikel 363 van titel 5 van Boek 7). Bij dergelijke constructies wordt gesproken over indeplaatsstelling binnen (langdurige) reguliere pachtconstructies. De overname kan betrekking hebben op bijvoorbeeld percelen landbouwgrond en bedrijfsgebouwen zoals de hoeve, aangezien deze contracten vaak langdurig zijn en automatisch worden verlengd.

Een vorm als geliberaliseerde pacht daarentegen betreft een vrije, flexibele pachtvorm die niet goed past binnen de doelstellingen van de vestigingssubsidie. Geliberaliseerde pacht is als vorm veel flexibeler dan reguliere pacht, omdat er nauwelijks wettelijke bepalingen gelden en ook de looptijd vrij is. Geliberaliseerde pacht kan, na het aflopen van een (kortlopend) contract, vrij eenvoudig worden gewijzigd en wordt soms niet eens schriftelijk vastgelegd. Gelet op dat de jonge landbouwer een instandhoudingsplicht heeft van vijf jaar en het niet inzichtelijk is hoe afspraken gedurende deze vijf jaar kunnen wijzigen, is ervoor gekozen een dergelijke pachtvormconstructie niet in aanmerking te laten komen voor deze subsidieregeling.

3. Nationaal Strategisch Plan

Het Nationaal Strategisch Plan (NSP) is de Nederlandse invulling van het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) 2023-2027. In de Europese strategische plan Verordening (EU) nr. 2021/2115 (hierna: NSP-verordening)¹, die het kader vormt van het NSP, zijn drie hoofddoelen en negen specifieke doelen voor het GLB vastgelegd. Dit zijn de contouren waarbinnen het Nederlandse NSP is vormgegeven. De omschrijving van begrippen die centraal staan binnen de subsidiemodule zijn gemeld bij de Europese Commissie. De technische aanpassingen die met onderhavige wijzigingsregeling worden doorgevoerd passen in de opzet en doelstellingen van het goedgekeurde NSP

¹ Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013 (PbEU 2021, L 435).

4. Evaluatie openstelling 2024

Voorafgaand aan de eerste openstelling in 2024 heeft de RVO veel vragen ontvangen van aanvragers en adviseurs over de beoordeling van het percentage van het bedrijf dat werd overgenomen. Ook bij de afhandeling door de RVO was in sommige gevallen onduidelijk wat precies onder 'bedrijf' moest worden verstaan. Om dit te verduidelijken is in de begripsbepalingen een definitie van bedrijf opgenomen, als gehanteerd in de NSP-Verordening en aangescherpt ten behoeve van de toepassing van deze subsidiemodule.

Ook heeft de RVO veel vragen ontvangen over het begrip 'starten (van een landbouwbedrijf)'. In tegenstelling tot (gedeeltelijke) overname werd dit niet in de regeling gedefinieerd en ontstonden vraagstukken over wat al dan niet onder de start van een nieuw bedrijf zou kunnen vallen. Een rechtsvormwijziging valt hier bijvoorbeeld niet onder. Als de jonge landbouwer al bedrijfshoofd was in een ander landbouwbedrijf is er ook geen sprake van verse start. Dit punt is verduidelijkt in de regeling door voor de begrippen bedrijf en starten begripsomschrijvingen aan de subsidietitel toe te voegen.

5. Lastendruk

De in deze regeling opgenomen wijzigingen van de Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies 2021 zijn voor het merendeel technisch van aard. Deze wijzigingen hebben geen effect op de berekende administratieve lasten van de oorspronkelijke regelgeving.

De regeling is inclusief toelichting voorgelegd aan de Adviescollege toetsing regeldruk (ATR), die oordeelt dat de regeldruk voldoende in kaart is gebracht. ATR heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies omdat het geen significante gevolgen voorziet voor de regeldruk.

II ARTIKELEN

Artikel I, onderdeel A (artikel 5.9.1)

Met artikel I, onderdeel A, worden drie begrippen toegevoegd en twee begrippen aangepast. Bij de afhandeling van de subsidieaanvragen voor vestigingssteun voor jonge landbouwers 2024 is gebleken dat bedrijfsovernames gebaseerd op een pachtconstructie onvoldoende werden gedekt door de bestaande subsidievoorwaarden. Reguliere pacht en erfpacht zijn veel voorkomende vormen van (agrarisch) grondgebruik in Nederland. Om de subsidievoorwaarden beter af te stemmen op de praktijk rondom bedrijfsovername, wordt artikel 5.9.1 aangepast op die praktijk zodat het voortaan ook mogelijk is met een bedrijf onder het recht van reguliere pacht of erfpacht voor subsidie in aanmerking te komen. Deze wijziging is in lijn met het doel van de subsidiemodule. Voor erfpacht wordt verwezen naar het genotsrecht als bedoeld in titel 7 Erfpacht van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek (artikelen 85 tot en met 100), voor reguliere pacht is een begripsomschrijving toegevoegd waarin wordt verwezen naar de pachtovereenkomst als bedoeld in titel 5 Pacht van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (artikelen 317 tot en met 326). Om deze pachtvormen ook toe te staan bij het verkrijgen van subsidie op grond van de module vestiging door jonge landbouwers, worden de begrippen gedeeltelijke overname en gehele overname aangepast.

Om de (uitvoerings)praktijk verder in lijn te brengen met de regeling zijn twee begrippen in artikel 5.9.1. toegevoegd. De omschrijving van het begrip bedrijf, gebaseerd op artikel 3, tweede punt, van de NSP-Verordening, is toegevoegd en aangescherpt om te verduidelijken welk bedrijf geheel of gedeeltelijk moet worden overgenomen om onder deze subsidietitel subsidie aan te kunnen vragen. Het begrip starten, dat evenals het begrip overnemen onderdeel uitmaakt van de begripsomschrijving van vestiging, is apart gedefinieerd om vast te leggen welke subsidieaanvragen niet vallen onder de begripsomschrijvingen van gehele of gedeeltelijke overname.

Artikel I, onderdeel B (artikel 5.9.5. eerste en vierde lid)

Het eerste lid, onderdeel f, wordt verduidelijkt zodat duidelijk is dat er geen sprake mag zijn van een vestiging of het zijn van bedrijfshoofd voor 1 januari 2023. Verder is bij de afhandeling van de subsidie voor vestiging voor jonge landbouwers in 2024 gebleken dat bedrijfsovernames gebaseerd op een pachtconstructie onvoldoende werden gedekt door de bestaande subsidievoorwaarden. Gezien dat deze pachtvormen worden geaccepteerd bij volgende openstellingen wordt de omschrijving van zeggenschap in het vierde lid, onderdeel a, hierop aangepast. Deze aanpassingen zijn in lijn met de hierboven bij de aanpassing van artikel 5.9.1. beschreven onderdelen.

Artikel II

Voor de inwerkingtreding wordt afgeweken van het vaste kabinetsbeleid voor vaste verandermomenten, te weten dat regelingen per eerste dag van een nieuw kwartaal in werking treden. Hiervan kan

worden afgeweken in geval van ongewenste nadelen voor de doelgroep. Met de aanpassingen in deze wijzigingsregeling wordt het, al bij de eerstvolgende openstelling per 28 april 2025, mogelijk gemaakt in geval van overname van een landbouwbedrijf door een jonge landbouwer, dat een jonge landbouwer ook voor de beoogde subsidie in aanmerking kan komen in geval het beheer van de bij het bedrijf betrokken registergoederen wordt overgenomen. Dit is dan niet langer louter beperkt tot de overdracht van het juridische eigendom van de betrokken registergoederen, maar als hierboven omschreven ook in geval van enkele pachtconstructies.

*De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma*